

**Investeeringud põllumajandusega seotud taristu (maaparandussüsteemid ja teed)
kaasajastamise**

Fond	EAFRD
Sekkumisliik ¹	Investeeringud
Territoriaalne kohaldumisala ²	Riiklik
Asjaomased erieesmärgid ning kui vajalik, sektoripõhised eesmärgid ³	Sekkimine on väljatöötatud, et toetada põllumajandustootja elujõulisust tagavat sissetulekut ja vastupanuvõimet kogu EL-is ning tagada toiduga kindlustatus (EE1). Samuti selleks, et edendada säästvat arengut ja selliste loodusvarade nagu vesi, muld ja õhk tõhusamat majandamist) eesmärkide täitmisel.
Tulemusindikaator(-id)	<p>Programmispetsiifiline tulemusnäitaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toetusega rajatud, rekonstrueeritud ja uuendatud maaparandussüsteemi rajatiste osakaal kogu maaparandussüsteemi rajatiste osakaalust. <p>Siseriiklikud indikaatorid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toetusega rajatud, rekonstrueeritud ja uuendatud maaparandussüsteemidega põllumajandusmaa pindala (ha); • Toetusega rajatud, rekonstrueeritud ja uuendatud eesvoolude pikkus (km) • Toetusega ehitatud, rekonstrueeritud ja uuendatud teede pikkus (km)
Toetuskõlblikud taotlejad ³	Toetust võib taotleda põllumajandustootjad, nende ühendused, maaparandusühistud, mittetulundusühingud, põllumajandustootjast avaliku sektori asutused ning Maaeluministeeriumi valitsusasutused ja tema hallatavad riigiasutused. Eesvoolude uuendamiseks saavad toetust taotleda ka füüsilised isikud ja kohaliku omavalitsuse üksused.

Sekkumiste olemuse/nõuete kirjeldus, mis tagab efektiivse panuse erieesmärgi saavutamisse⁵.

¹ Art. 99(a)

² Art. 99(b)

³ Art. 99(d)

⁶ Art 99(c)

⁷ Art 99(d)

⁸ Art 99(f)

Strateegiakavast lähtuvalt on sekkumine jagatud kaheks: riigieesvoolude korrastamiseks ja muude maaparandussüsteemi ehitiste ja juurdepääsuteede parendamist toetavateks tegevusteks.

Muude maaparandussüsteemide ehitiste parandamiseks toetuse taotlemine toimub kahes etapis, et oleks tagatud esmajärjekorras eesvoolude toimimine ehk ühishuvide realiseerumine. Teises etapis toodud tegevused on suunatud põllumajanduse ettevõtluskeskkonna sh tootmistingimuste parandamisele.

Kaheetapiline taotlemine

Esimesel ja teisel etapil on oma eelarved, eesmärgid, sihtgrupid ning valikukriteeriumid. Sellise põhimõtte rakendamine tagab eesmärgipärasema tulemuse ja on kuluefektiivsem ning parandab ehitusprojektide ja maaparandusehitiste kvaliteeti.

Esimeses etapis saab toetust taotleda eesvoolude uuendamiseks.

Teises etapis saab toetust taotleda ülejäänud maaparandussüsteemi investeringuteks, kui selle maaparandussüsteemi eesvool toimib nõuetekohaselt.

Kui maaparandussüsteemi eesvoolu ei ole võimalik uuendustöödega nõutele vastavusse viia, siis saab eesvoolu rekonstrueerimiseks toetust taotleda teises etapis.

Teede tegevusteks saab toetust taotleda iseseisvalt teises etapis ja see ei ole seotud esimese etapi nõudega või muu maaparandusliku tegevusega.

Abikõlblikud tegevused ja kulud:

- Maaparandussüsteemi hoone püstitamine või rajatise rajamine, rekonstrueerimine või uuendamine, samuti nende ehitiste toimimisega seotud seadmete soetamine ja paigaldamine ning maaparanduse seiretehnika soetamine;
  - Juurdepääsutee ehitamine ja rekonstrueerimine põllumajandusmaale ja põllumajanduslike tootmishoonete juurde;
  - Riigieesvoolu uuendamine;
  - Kavandatava tegevusega seotud projekteerimistöö ja projekteerimiseks vajalik maaparanduse uurimistöö, ehitusprojekti ekspertiis, keskkonnamõju hindamisega seotud tegevus, riigieesvoolu uuendusprojekti või maaparandussüsteemi uuendustööde kava koostamiseks tellitud töö ja teenus;
  - Omanikujärelevalve tegemine;
  - Investeeringuobjekti tähistamiseks vajaliku sümboolika maksumus;
  - Käibemaks, kui taotleja ei ole käibemaksukohustuslane;
  - Maaparandusliku ühistgevusega seotud projektijuhtimise kulud, kui toetuse taotlejaks on maaparandusühistus;
- Täpsemad abikõlblikud tegevused ja kulud tuuakse rakendusaktis.

Abikõlblikkuse tingimused⁷

Riigieesvoolu korrastamise tingimused:

- Toetuskõlblik on riigieesvoolu uuendamine ja selleks vajaliku seiretehnika soetamine ning riigieesvoolu uuendusprojekti koostamine;
- Toetuse taotlejaks on Põllumajandusamet.
- Uuendusprojekti on koostanud pädev isik, kes on läbinud täienduskoolituse keskkonnasäästliku maaparandussüsteemi projekteerimise alal.

- Toetuse andmisel eelistatakse riigieesvoolu, mille uuendamiseks on maaparandushoiukavast tuleneval suurem vajadus..
- Riigieesvoolu uuendamiseks makstakse toetust ühikhinna alusel.

Kahe-etapilise toetuse taotlemise tingimused:

Taotlemise tingimused esimeses etapis

- Eesvoolu uuendamiseks saab toetust taotleda, kui sellel on voolutakistused või kui eesvool muul põhjusel ei toimi nõuetekohaselt. Pärast uuendustööde tegemist peab eesvool tagama takistustevaba veevoolu, eesvoolu voolusäng peab olema uhtumiskindel, eesvoolul paiknevad drenaažisuudmed ei ole vee ega sette all. Kui eesvoolul on maaparandussüsteemi keskkonnakaitserajatis, siis see uuendatakse koos eesvooluga.
- Toetuse taotlejaks on füüsilised isikud, põllumajandustootjad, maaparandusühistud, mittetulundusühingud, kohaliku omavalitsuse üksused ja muud asutused, kelle valduses on eesvool.
- Toetuse saamisel eelistatakse maaparandusühistuid.
- Eesvoolu uuendamiseks makstakse toetust ühikhinna alusel.

Taotlemise tingimused teises etapis

- Maaparandussüsteemi rajatise v.a tee investeeringuobjekt rajamiseks, rekonstrueerimiseks ja uuendamiseks saab toetust taotleda, kui selle eesvool toimib nõuetekohaselt.
- Uue kuivendussüsteemi rajamiseks toetust taotleda ei saa.
- Kuivendussüsteemi maa-ala võib rekonstrueerida ja uuendada, kui üle 50% alast ei paikne turvasmuldadel. Lisaks ei tohi tõsta turvasmuldadel paikneva kuivendussüsteemi kuivendusintensiivsust.
- Niisutussüsteemi võib rajada maa-alale, mis ei paikne kaitset vajavate oluliste allikate ja karstilehtrite läheduses.
- Maaparandusprojekti ja uuendustööde kava on koostanud pädev isik, kes on läbinud täienduskoolituse keskkonnasäästliku maaparandussüsteemi projekteerimise alal.
- Tee ehitamiseks, rekonstrueerimiseks ja uuendamiseks saab toetust taotleda, kui tee kandevõime on 60-79 MPa (III ja IV järgu tee).
- Toetuse taotlejaks on põllumajandustootjad ja nende ühendused, maaparandusühistud, mittetulundusühingud, põllumajandustootjast avaliku sektori asutused ning Maaeluministeeriumi valitsusasutused ja tema hallatavad riigiasutused.
- Toetuse andmisel eelistatakse:
  - esmakordseid toetuse taotlejaid;
  - keskkonnakaitserajatise ja leevendusmeetmete rakendamist;

Toetusmäärad/toetuse ühikumäärad/arvutusmeetodid (kaasa arvatud diferentseerimine territooriumide rühmade kaupa, kui kohaldatav) ning vajadusel lühike selgitus, miks just need on sobilikud sihttasemetega saavutamiseks, arvestades baastaset⁸

- Uue niisutussüsteemi ehitamise korral on toetusmäär kuni 40 % abikõlblikest kuludest;
- Olemasoleva maaparandussüsteemi rekonstrueerimise ja uuendamise toetusmäär on kuni 75% abikõlblikest kuludest;
- Riigieesvooludel ja esimeses etapis tehtavatel tegevustel on toetusmäär kuni 100% abikõlblikest kuludest
- Teede ehitamise, rekonstrueerimise ja uuendamise toetusmäär on kuni 40% abikõlblikest kuludest.

Ühikhinnad lisatakse hiljem.